

ASIA

Morenia Oy:n maa-aines- ja ympäristölupahakemus hiekan ja soran ottoon, murskeen valmistukseen ja välivarastointiin. Kyseessä on uusi lupa.

Samalla haetaan myös lupaa aloittaa toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta

HAKIJA

Morenia Oy
Automaatitietie 1
90460 Oulunsalo

LUVAN HAKEMISPERUSTEET

Maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen ja ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava lupa. Ympäristönsuojelulain 27 §:n liitteen1 taulukon 2 kohdan 7 e mukaan luvanvaraista toimintaa on tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää.

Maa-aineslain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

:

TOIMIVALTAINEN VIRANOMAINEN

Kunnan ympäristösuojeluviranomainen on toimivaltainen viranomainen maa-aineslain 7 §:n ja ympäristönsuojelusta annetun asetuksen 2 §:n kohdan 6 perusteella. Ruoveden kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii ympäristölautakunta. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen käsiteltäviin lupa-asioihin kuuluu tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää.

VIREILLE TULO

Hakemus on jätetty sähköisesti 12.2.2024.

OTTAMISALUEEN TIEDOT

Hanke sijoittuu Siikakankaan ottamisalueelle, kiinteistöille 702–893-1-4 ja 702-416-1-194 (Valtionmaa ja Siikakangas). Toiminta-alueen nimenä on Siikakangas III.

TOIMINTA

Lupaa haetaan hiekan ja soran ottamiseen sekä kiviaineksen murskaamiseen. Toiminta-alueen kokonaispinta-ala on 10,7 ha, josta ottamisaluetta on 6,1 ha ja loput 4,7 ha varastointi- ja tukitoiminta-aluetta.

Lupaa haetaan 10 vuodeksi ja otettavan maa-aineksen kokonaismäärä on 300 000 m³ktd.

Toiminnanharjoittaja on esittänyt toimenpiteestä ottamissuunnitelman sekä kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET

Osalla hankealueesta on ollut aiempi maa-aineslupa (Ruoveden ympäristölautakunta 09.06.2009 § 42), joka on päättynyt 2019. Haettava lupa vastaa vanhaa ottamislupaa, jonka ottotoiminta on jäänyt kesken.

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 (hyväksytty 27.3.2017) alue on merkitty maaseutualueeksi sekä pohjaveden hankinnan kannalta tärkeäksi pohjavesialueeksi aluevarausmerkinnällä pv (pohjavesi).

Suunnittelumääräyksessä on määrätty, että aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, etteivät ne vaaranna pohjaveden määrää tai laatua. Maa-ainesten oton tulee perustua suunnitelmaan, jossa sovitetaan yhteen pohjaveden suojelu ja maa-ainesten otto.

Alue on lisäksi merkitty maakuntakaavaan suojavyöhyke 3 merkinnällä. Tällä merkinnällä osoitetaan alueita, joiden käyttöä on lähellä sijaitsevan vaaraa tai huomattavaa häiriötä aiheuttavan puolustusvoimien toiminnan vuoksi mahdollisesti rajoitettava. Suunniteltaessa alueen käyttöä on Puolustusvoimille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen. Merkinnällä osoitetaan alueita, joiden käyttöä on lähellä sijaitsevan vaaraa tai huomattavaa häiriötä aiheuttavan puolustusvoimien toiminnan vuoksi mahdollisesti rajoitettava.

Ruoveden Siikanevan Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em 16. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistuttava, etteivät hankkeet Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura-alueeksi. Erityistä huomiota tulee kiinnittää vesitalouteen kohdistuvien haitallisten vaikutusten vähentämiseksi.

Alueella ei ole voimassa olevaa yleis- tai asemakaavaa.

OTTAMISALUEEN SIJAINTI JA YMPÄRISTÖ

Ottamisalue sijaitsee Ruoveden kunnan keskustasta noin 20 km ja Jäminkipohjan kylätaajamasta noin 3 km Oriveden suuntaan kantatie 66 eteläpuolella, noin 200 m etäisyydellä tiestä.

Suunnitelma-alue on vanhaa maa-ainesten ottoaluetta, josta ottotoiminta jatku. Hanke alueen eteläpuolella on Siikakangas II, jolla on myös ollut maa-aineslupa. Siikakangas III ottosuunnitelma pitää sisällään II alueen pohjoisluiskat, jolloin näiden kahden alueen väliin ei jää luiskaa. Lähin asuttu kiinteistö on noin 500 m etäisyydellä.

Ottamisalue sijaitsee Siikakankaan (0470211) 2E-luokan pohjavesialueella, jonka pohjavedestä ympärillä oleva ekosysteemi on riippuvainen.

Ottoalue on kokonaisuudessaan metsätalousmaata, mutta alueella on lukuisia muita maa-ainesten otto-alueita, pääsääntöisesti soran ja hiekan ottamiseen. Alueella on tehty luontoselvitykset edellisen lupaprosessin yhteydessä, joista käy ilmi, että alueen kasvilajisto on tyypillistä ja tavanomaista kangasmetsien lajistoa. Biodiversiteetti on pieni. Harvinaisia tai uhanalaisia lajeja ei havaittu. Alueen itäpuolella noin kilometrin etäisyydellä kantatie 66 toisella puolella sijaitsee Ryövärintähteen luonnonsuojelualue. Natura-verkkoon kuuluva Siikanevan luonnonsuojelualue on ottoalueesta 2 km etelään.

Maisema-arvoiltaan alue ei ole merkittävä eikä tiedossa ole kiinteitä muinaisjäännöksiä tai kulttuurihistoriallisia suojelukohteita.

Suunnittelualue ei sijaitse luonnonsuojelu- tai Natura-alueella.

OTTAMISSUUNNITELMA

Suunnitellut ottamistoimenpiteet

Ottamistoimen tarkoituksena on soran ja hiekan ottaminen sekä maalajien joukosta olevien irtokivien murskaaminen.

Ottamisalueen pinta-ala on 6,1 ha ja varastoalueen 4,7 ha. Ottotoiminnan aikana ottoalueen reunat ovat pystysuorat, jotka suojataan lippusiimoin ja varoituskyltein.

Ottamisalueen rajat merkitään maastoon, samoin korkeusmerkinnät tehdään. Pintamaa läjitetään alueen reunoille, josta se käytetään maisemoinnin yhteydessä. Maa-ainesten ottaminen ulotetaan alimmillaan tasoon 168,05 (+N2000). Suojakerros pohjaveden pinnan yläpuolella on vähintään 4 m. Alin ottamistaso noudattaa viereisen ottoalueen pohjantasa.

Alueella on ottotoimintaa ympäri vuoden, mutta tuotantajaksojen ajankohta ja kesto vaihtelee kysynnän mukaan. Murskattava kiviaines määrä on keskimäärin 60 t/a, maksimissaan 240 t/a. Murskauslaitos on siirrettävä ja alueella urakaluonteisesti, arviolta kerran vuodessa toimintajakson kestäessä 1-4 viikkoa kerrallaan. Pysyviä rakenteita ei alueelle sijoiteta.

Toiminta-ajat

Ottotoiminta, seulonta kuormaaminen ja kuljetus	ma-la	6:00-22:00
Murskaus ja rikotus	ma-pe	6:00-18:00
Muut vähäistä melua aiheuttavat tuotantoon kuuluvat työt, esim. huollot ja seulaverkkojen vaihdot ym.	ma-la	22:00-6:00

Tukitoiminta

Tukitoiminta-alueen tankkaus- ja säiliöiden säilytysalue rakennetaan kantavaksi ja suojataan muovikalvolla. Alueella ei suoriteta koneiden ja autojen huoltotoimenpiteitä tai pesua. Murskauslaitoksen polttoainesäiliö sijaitsee murskauslaitteiston rakenteissa. Polttoainesäiliö täytetään siirrettävästä IBC-säiliöstä käyttäen murskaimen omaa imupumppua. Murskain on varustettu ylitäytönestimillä. Tankkauksen jälkeen IBC-säiliö palautetaan omalle paikalleen tukitoiminta-alueelle.

Turvallisuus

Työmaatoiminta tilataan ulkopuolisilta urakoitsijoilta, jotka vastaavat itse omien työntekijöidensä työturvallisuudesta. Kaikki alueella työskentelevät työntekijät ovat tietoisia ympäristölupaehdoista siinä laajuudessa, kuin ne koskevat heidän työtään.

Liikenne

Kuljetukset painottuvat pääasiassa kesäaikaan, arviolta 4-20 ajoneuvoa/vrk. Maa-aineksen kuljetus tapahtuu olemassa oleva tiestöä pitkin. Työmaa-alueella ulkopuolisten liikkuminen estetään sisääntulotien varteen asettavien varoitustauluin.

Maisemointi

Alue muotoillaan ottamissuunnitelman mukaisesti siten, että se mahdollisimman hyvin sulautuu ympäristöönsä kaltevuudessa 1:2,5. Ottoalueen muotoilussa käytetään alueen reunoille läjitettyä pintamaata. Alueen antaa metsittyä luontaisesti, ellei näin tapahdu istutetaan alueelle 2000 puuntainta/ ha. valtapuuna käytetään mäntyä.

TOIMINNAN YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET JA NIIDEN RAJOITTAMINEN

Hankkeen keskeisimmät ympäristövaikutukset ovat hankkeesta muodostuva melu ja pöly. Hanke vaikuttaa pieneltä osin myös alueen maisemakuvaan.

Melu

Toiminnan merkittävimmät melulähteet ovat rikotus ja murskaus sekä liikenne. Työkoneiden ja liikenteen aiheuttama melu on melko tasaista. Ottoalueen seinämät sekä varastokasojen sijoittelu estävät melun leviämistä. Murskauslaitoksen sijoittaminen ottoalueen pohjalle ja riittävä etäisyys häiriintyviin kohteisiin varmistavat sen, että toiminta ei ylitä melutason ohjearvoja lähimmässä häiriintyvässä kohteessa.

Pöly

Toiminnasta aiheutuu kuivan aikana pölyn leviämistä. Suurin yksittäinen pölyn

aiheuttaja on murskauslaitos, jonka pölyn tuotto on jatkuvaa toiminnan aikana. Pölypäästöjä aiheutuu lisäksi seulonnasta, valmiin kiviaineksen siirroista ja lastauksista sekä alueen sisäisestä liikenteestä. Tuuli saattaa ajoittain nostattaa kuivan kiviaineksen pinnasta pölyä ilmaan. Murskauslaitoksen aiheuttaman pölyä vähennetään kastelulla, kiviaineksen putoamiskorkeuden säätämällä sekä murskauslaitoksen sijoittamisella mahdollisimman alhaiselle tasolle ja lähelle varastokasoja. Maa-aineksen käsittelystä ja kuljetuksesta aiheutuvia pölyhaittoja vähennetään tarvittaessa kastelulla. Teiden suolaus ja kastelu vähentää liikenteestä aiheutuvia pölyhaittoja sekä niiden säännöllinen kunnostus.

Melua ja pöly tarkkaillaan alueella aistinvaraisesti. Toiminnan sijainnin takia, merkittäviä melu- tai pölyhaittoja ei arvioida aiheutuvan.

Muu ilmanlaatu

Ilmapäästöjä syntyy työkoneiden käyttämästä kevyestä polttoöljystä. Ilmapäästöjen suuruus voidaan laskea ominaispäästöarvoilla ja keskimääräisellä vuotuisella polttoaineen kulutuksella. Toiminnasta aiheutuneet ilmapäästöt rajoittuvat pääasiassa tuotantoalueelle toiminta-aikoina. Niiden ei arvioida aiheuttavan haitallisia vaikutuksia.

Jätteet

Jätejakeet lajitellaan ja säilytetään erillään. Jäteöljyt (200 kg/a) säilytetään tiivispohjaisessa lukittavassa kontissa, jossa on valuma-altaat astioiden alla. Vaaralliset jätteet (100 kg/a) toimitetaan valtuutettuun vaarallisten jätteiden käsittelypaikkaan. Vaarallisen jätteen määrästä ja niiden toimituspaikoista pidetään kirjaa.

Sekajätettä noin 200 kg/a. Jätteet käsitellään kunnallisten jätehuoltomääräysten mukaisesti.

BAT ja BEP soveltaminen

Yleisiä parhaita torjuntakäytäntöjä päästöjen ehkäisemiseksi ovat kaluston riittävä uusiminen, oikea-aikaiset huoltotoimenpiteet, varastokasojen sijoittelu ja murskauslaitteiston sijoittaminen louhoksen pohjalle. Urakoitsijoilta vaaditaan parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttämistä. Toiminnassa käytettävä laitteisto on normaalivalmisteisia ja huollettu viimeisen viiden vuoden sisään.

Toiminnan tarkkailu

Toiminnan päivittäiseen tarkkailuun kuuluvat: urakoitsijatiedot, tuotantomäärät, -ajat, -lajikkeet, käytettävät raaka-aineet, sää, suojarakenteiden kunto. Tiedot kirjataan työmaapäiväkirjaan. Kirjaan kirjataan mahdolliset häiriöt ja onnettomuudet sekä mahdolliset poikkeamat maaperän ja pohjaveden suojaamisen kannalta tärkeissä rakenteissa ja korjaavat toimenpiteet. Melua ja pölyä tarkkaillaan alueella aistinvaraisesti.

Maa-ainesten ottamisen vaikutuksia pohjaveden määrään sekä riittävän suojakerrospaksuuden säilyttämiseksi pohjaveden korkeus mitataan pohjavesiputkesta neljä kertaa vuodessa eri vuodenaikoina.

Pohjaveden laatua tarkkaillaan kerran vuodessa otettavalla vesinäytteellä, josta tutkitaan haju, maku, sameus, väri, pH, happi, TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti ja polttoaineöljyhiilivedyt sekä mineraaliöljyt.

Tarkkailutulokset kootaan raporttiin, joka toimitetaan seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Häiriötilanteet

Toimintaan liittyvä suurin riski on polttoöljyn huomaamaton vuotaminen maaperään. Öljytuotteiden varastoinnissa sekä käsittelyssä noudatetaan erityistä varovaisuutta ja huolehditaan, ettei aineita joudu maaperään. Mahdollisten onnettomuuksien vuoksi alueelle varataan öljynimeytysmateriaalia.

Suoritetaan silmämääräistä havainnointia polttoaine- ja öljypäästöistä. Häiriötilanteista ilmoitetaan välittömästi palo- ja pelastusviranomaisille. Alueella työskenneltäessä kiinnitetään erityistä huomiota laitteiden ja koneiden kuntoon sekä öljyjen ja polttoaineiden huolelliseen käsittelyyn.

HAKEMUSASIAN KÄSITTELY

Hakemuksesta on kuulutettu Ruoveden kunnan virallisilla kotisivuilla 13.2.–15.3.2024 ja lisäksi asiakirjat ovat olleet nähtävillä saman ajan Ruoveden kunnanympäristönsuojelun toimistossa. Naapurikiinteistöjen omistajille on lähetetty tieto hakemuksen vireillä olosta. Hakemusasiakirjoja on täydennetty 30.4.2014. Ottoalueelle on tehty katselmus 21.3.2024.

MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

Määräaikaan mennessä hakemuksesta tuli yksi muistutus, jossa pääpaino oli maa-ainesten oton ympäristövaikutuksissa, Siikanevan maa-ainesten ottoalueiden yhteisvaikutuksista, pohjavedensuojelussa sekä lupaehtojen tarkentamisessa. Samalla otetaan kantaa, onko kyseessä uusi vai jatkolupa.

Lyhennelmä tekstistä:

Siikakankaan maa-ainesten otto on runsasta ja tapahtuu suunnittelemattomasti pala palalta aluetta nakertaen. Maanmittauslaitoksen Karttapaikalta tehdyn pinta-alamittauksen mukaan kantatie 66:n länsipuolisella alueella on kartalle merkittyjen maa-ainesten ottoalueiden kokonaispinta-ala jo nyt yli 62,47 ha. Runsas maa-ainesten otto voi vaarantaa Siikakankaan pohjavesialueen tulevaa käyttöä.

Ruoveden kunnan, Turun yliopiston ja ELY-keskuksen kanssa tehty tutkimus Siikakankaan pohjavesialueen soveltuminen vedenhankintaan ja maa-ainesten ottamisen yleissuunnitelma (Nylund 2017): *”Jotta maa-ainesten ottamisesta ei aiheudu haitallisia vaikutuksia pohjaveden määrään ja laatuun, tulee mahdollisten uusien alueiden käyttöönotto tapahtua vasta silloin, kun käytöstä poistuneet ottamisalueet on saatu jälkihoidettua siinä määrin, etteivät ne enää aiheuta merkittävää riskiä alueen pohjavedelle.”*

Morenian uudessa hakemuksessa esitetään, että maa-ainesten otto ulottuisi tasolle +168 (N2000) ja pohjaveteen jätetään vähintään 4 m:n suojakerros mitattuun tasoon. Pohjaveden korkeustieto perustuu pohjavesiputken PV 5:n mittaustietoihin. Hakijan välinpitämättömyyttä kuvaa se, että viimeisin mittaustieto on tehty 2018. PV:n 5 veden korkeudenhavainnoissa kiinnittää huomiota suuri vaihtelu 164,27–165,86. Havaittujen vedenkorkeuksien perusteella ottotason alarajaa tulisi nostaa ainakin tasoon 169–171. Toiminnan sijoituessa pohjavesialueelle, luvanhakijan tulee hakea vesilain mukaista lupaa. Hakemuksessa pohjavesi asiat on selvitetty puutteellisesti,

eikä hakemuksen perusteella voi luotettavasti arvioida hankkeen vaikutuksia pohjavedelle.

Hakemuksessa (kohta 4) mainitaan, että ottamistoiminnan aikana ottoalueelle järjestetään tarvittaessa erillinen tankkausalue, jossa pohja suojataan HDPE-kalvolla. Tämä ei ole pohjaveden suojauksen kannalta riittävä suunnitelma. Edellisissä lupamääräyksissä on mainittu, että alueella ei saa huoltaa tai tankata kuorma- ja kuljetuskalustoa paitsi toimintaa varten suunnitellussa ja viranomaisen hyväksymässä pisteessä. Näin tulee olla jatkossakin ja paikka tulee tiivistää savikerroksella sekä vahvalla muovikalvolla.

Kohdassa 6 mainitaan, että toimintajaksojen ulkopuolella alueella ei säilytetä polttoainetta, mutta mikäli siellä tullaan pitämään lastauskäytössä olevaa pyörökuormaajaa, niin tätä säilytetään tukitoiminta-alueella. Onko tukitoiminta-alueen pohja tiivistetty asianmukaisella tavalla kuten edellisissä lupamääräyksissä edellytetään? Tukitoiminta-alue sijaitsee vanhan ottoalueen pohjalla eli lähellä pohjaveden pintaa. yhdistyksen mielestä tukitoiminta-alueen tulisi olla pohjaveden kannalta turvallisemmassa paikassa.

Lupahakemuksessa ihmetyttää:

- hakijalla ei ole ympäristöasian hallintajärjestelmää
- BAT, miten käytännössä varmistetaan
- ympäristövaikutusten arviointia ei ole tehty
- ympäristöselvityksiä ei ole esitetty ottamissuunnitelmassa

Morenian uudessa lupahakemuksessa ottoalueen jälkihoitosuunnitelmat poikkeavat vuoden 2009 lupaehdoista.

Yhteenvetona:

Edellä mainittuihin seikkoihin perustuen yhdistyksen mielestä lupaa ei tule myöntää. Luvan hakijan on haettava vesilain mukaista lupaa, koska otto kohdistuu uudelle alueelle.

Lupaehtojen tulee olla tiukkuudeltaan vähintään samat kuin hakijalle myönnettyssä edellisessä luvassa.

Siikakankaan arvokkaan pohjavesialueen ja luonnon turvaamiseksi alueelle tulisi tehdä kattava YVA-selvitys ja sen perusteella yleissuunnitelma alueen maa-ainesten ottoalueista. Ennen sitä alueelle ei tule myöntää uusia maa-aineksen ottolupia.

Maa-ainesten oton yleissuunnitelman tavoitteena on määrittää ne alueet, joilla maa-ainesten otto olisi yhteiskunnan ja luonnon kannalta järkevintä.

Hakijan vastine: (lyhennelmä)

Hakemuksen jättövaiheessa hakijalla ei ollut tiedossa tuoreita pohjaveden seuranta tietoja, minkä vuoksi on hyödynnetty käytössä olevia mittaustietoja. Alueella on kuitenkin suoritettu maanomistajien toimesta pohjaveden tarkkailua ja tuoreet mittaustulokset. Veden korkeudet eivät ole muuttuneet aiemmista. Viimeisen kymmenen vuoden mittaustulokset ovat olleet alle 163,73 (N60). Tuoreet mittaustulokset on liitetty päivitettyyn lupahakemukseen. Viimeisen 10 vuoden mittaustulokset ovat kaikki olleet alle 163,73 (N60). Näiden pohjalta ottotaso nostetaan tasoon 168,05 (2000N). Mikäli alueella mitataan korkeampia pohjaveden korkeuksia, voidaan ottotasoa nostaa, jotta voidaan varmistua riittävästä suojakerroksesta. MAALI-raportti, johon muistutuksessa viitataan, on vuodelta 2014, joten silloin voimassa ollut ottolupa on rajattu MAALI-alueista tällöin pois. Raportin kartta-aineistoissa on puutteita silloin voimassa olleiden ottolupa-alueiden rajauksissa. Alue ei laajene entisestään vuoden 2009 myönnetystä ottoalueesta.

Suuri osa alueen luontoarvoista ja lintujen elinpaikoista on jo menetetty aikaisemman toiminnan aikana, kun ottoalue on hakattu edellisen luvan yhteydessä. Osa alueesta on myös kuorittu valmiiksi. Aikaisemmin hakattu alue on jo taimettunut uudelleen. Alueella tehdään luontoselvitys touko/kesäkuussa 2024 ja raportti toimitetaan myöhemmin. Tankkausalue ja muut alueet, joissa säilytetään polttoaineita, suojataan tiiviillä maa-aineksella ja 1,0 mm kalvolla. Merkittäviä huoltoja alueella ei suoriteta. Tankkausalueet suojataan yhtä hyvin, ellei paremmin kuin vanhan luvan yhteydessä, sillä materiaalit ja toimintatavat ovat kehittyneet. Alueet sijoitetaan sellaiseen paikkaan, jossa suojakerros pohjaveteen jää suuremmaksi kuin 4 m, esim. alueen länsi reunaan, missä Nylundin raportin mukaan ei ole havaittu pohjavettä.

Hakija on edelleen sitä mieltä, että aloittamislupa ennen päätöksen lainvoimaisuutta tulee myöntää. Alue on avattua vanhaa ottamisaluetta, eikä toiminnan jatkaminen alueella estä muutoksenhakua. Toiminnassa noudatetaan lupamääräyksiä ja niiden ehtoja.

PÄÄTÖS

Ruoveden kunnan ympäristölautakunta on tarkastanut Morenia Oy:n maa-ainesoton yhteislupahakemuksen ja päättää myöntää maa-ainelain 4 §:n mukaisen ja ympäristölain 27 §:n mukaisen yhteisluvan maa-ainesten ottamiseen Ruoveden kunnan kiinteistöille 702–893-1-4 Valtion metsämaa ja 702-416-1-194 Siikakangas III.

Yhteislupa myönnetään hakemuksen ja ottamisluvan mukaisesti seuraavin määräyksin.

LUPAEHDOT

Yleiset lupamääräykset:

1. Maa-ainesten ottamislupa ja ympäristölupa myönnetään kymmeneksi vuodeksi 300 000 m³ ottamiseen ottamissuunnitelman mukaiselle alueelle. Ottamisalueen koko on 6,1 ha. Lupa ei mahdollista muualta tuotavan kiviaineksen murskaamista kyseisellä alueella.
2. Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetusta kivanlouhimoiden, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta 800/2010 (MURAUS-asetus)
3. Ennen ottamistoiminnan aloittamista ottamisalueen rajat on merkittävä selvästi maastoon esimerkiksi paaluin, joita ei saa hävittää tai siirtää. Lisäksi alueella tulee olla kiinteitä korkeusmerkkejä, joista voi seurata ottamistasoa. Korkeusmerkit on sidottava valtakunnalliseen korkeusjärjestelmään N2000. Alueen ulkopuolelle tulee asettaa informaatiokyltti, jossa esitetään toiminnanharjoittajan tiedot ja luvan voimassaoloaika. Merkkien tulee olla alueella koko ottamistoiminnan ajan. Luvan haltijan on huolehdittava merkintöjen säilymisestä koko ottotoiminnan ajan.

4. Maa-ainestenottamistoiminnasta vastaavan työnjohtajan yhteystiedot ilmoitettava valvontaviranomaiselle ennen ottamistoiminnan aloittamista.
5. Ennen maa-ainesten ottamisen aloittamista luvanhaltijan on pyydettävä valvontaviranomaisen suorittamaan alueella alkutarkastus, jossa käydään läpi, onko toiminnanharjoittaja toteuttanut ne lupaehdot, jotka on määrätty tehtäväksi ennen toiminnan aloittamista.
6. Alueelta etenemisen mukaisesti poistettu pintamaa on varastoitava ottamisalueen reunoille ja maisemoinnin yhteydessä käytettävä kasvillisuuden ja puuston kasvualustaksi.
7. Ottamista ei saa ulottaa ottamissuunnitelmassa esitettyä alinta ottamistasoa +168,05 (N2000) alemmaksi. Pohjaveden pinnan ja alimman ottotason väliin on jätettävä vähintään 4 m suojakerros.
8. Toiminnanharjoittajan on varmistettava, ettei luiskista aiheudu turvallisuushaittaa. Ottamistoiminnan aikana jyrkät reunat ja luiskat on merkittävä selkeästi ja aidattava kiinteällä aidalla. Ulkopuolisten kulku toiminta-alueella on estettävä esim. puomilla tai vastaavilla järjestelyillä.
9. Maa-ainesten ottamistoiminta kokonaisuudessaan on toteutettava siten, että missään toimintavaiheessa ei pääse syntymään pohja- tai pintaveden tai maaperän pilaantumisvaaraa. Suojaava puusto ottamisalueen ympärillä on säilytettävä.

Määräykset haittojen ehkäisemiseksi

10. Murskaamista, kuormaamista ja kuljetusta saa tehdä ma-pe 6:00–22:00, rikitusta ma-pe 8:00–18:00.
Muut vähäistä melua aiheuttavat tuotantoon kuuluvat työt, esim. huollot ja seulaverkkojen vaihdot ym. ma-pe 22:00–6:00.
Toiminnasta aiheutuva melutaso (LA eq) ei saa ylittää lähimpien asuinrakennusten piha-alueilla päiväohjearvoa (7:00–22:00) 55 dB eikä yöohjearvoa (22:00–7:00) 50 dB.

Lupaviranomainen voi tarvittaessa velvoittaa toiminnanharjoittajan teettämään ulkopuolisella asiantuntijalla melumittauksia toiminnan aikana.
11. Murskausta ei tulisi tehdä 15.4.–31.7. välisenä aikana lintujen pesimisajan rauhoittamiseksi. Kuormausta ja kuljetusta saa tehdä ympäri vuoden.
12. Toiminta tulee tapahtua siten, että se aiheuttaa mahdollisimman vähän melua ympäristöön. Murskauslaitteisto on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimpaan kohtaan. Varastokasojen sijoittelulla on pyrittävä ehkäisemään sekä melu- että pölyhaittoja.
13. Kivenmurskaamon melua tulee torjua mahdollisuuksien mukaan myös koteloinnein, kumituksin tai muilla vastaavilla meluntorjuntakeinoilla.

Koneiden ja laitteiden kunnossapidosta on huolehdittava.

14. Laitoksen kaikissa toiminnoissa on huolehdittava, ettei pölyämisestä aiheudu haittaa lähimpiin häiriintyviin kohteisiin. Pölyn leviäminen ympäristöön on estettävä kastelemalla tai koteloimalla päästölähteet tai käyttämällä muuta pölyn torjumisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikka. Varastokasat ja ajoneuvojen kuormat on tarvittaessa kasteltava ja siten estettävä pölyn leviäminen ajoneuvoista toiminta-alueen ulkopuolelle.
15. Otto- ja tukitoiminnoissa käytettävien koneiden säilytys- ja tankkausalueet tulee tiivistää läpäisemättömiksi. Polttoaineet on säilytettävä kaksoisvaipallisissa, lukituissa säiliöissä. Säiliöissä tulee olla sekä ylitäytönestin että sulkuventtiili.
16. Murskauslaitteiston alusta tulee suojata tiiviiksi siten, että mahdolliset päästöt maaperään tai pinta- ja pohjaveteen estetään. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle alueella tulee olla saatavilla riittävä määrä imeytysmateriaalia. Mahdolliset vuodot on kerättävä välittömästi talteen ja toimitettava vaarallisten jätteiden käsittelyyn.

Jätteet

17. Jätteen syntymistä on pyrittävä ehkäisemään. Toiminta ja varastointi on järjestettävä siten, ettei niistä aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista, pilaantumisvaaraa maaperälle, pintavesille, pohjavesille tai muuta haittaa terveydelle ja ympäristölle. Jätteitä ei saa polttaa eikä haudata. Alueelle ei saa sijoittaa sinne kuulumattomia materiaaleja tai jätteitä.
18. Hyötykäyttöön kelpaava jäte on lajiteltava ja kierrätettävä. Toiminnassa syntyvät jätteet on toimitettava asianmukaiset luvat omaaviin käsittelypaikkoihin riittävän usein. Jätteet saa luovuttaa ainoastaan sille, jolla on oikeus ottaa jätteitä vastaan. Jätteiden käsittelyssä on noudatettava paikallisia jätehuoltomääräyksiä.
19. Vaaralliset jätteet (mm. jäteöljy) tulee varastoida lukitussa ja tiivispohjaisessa tilassa, omista astioissaan niin, etteivät ne pääse leviämään ympäristöön pakkausten rikkoo. Vaaralliset jätteet on toimitettava asianmukaiseen käsittelypaikkaan säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa.
20. Jätteistä on pidettävä kirjaa, josta ilmenee niiden määrä, laatu sekä toimitusaika ja -paikka. Vaarallisten jätteiden siirrosta tulee tehdä siirtoasiakirja.

Tarkkailu ja raportointi

21. Laitoksen toimintaa on tarkkailtava toiminnan aikana aistinvaraisesti sekä tarkastettava laitteiden kunto säännöllisesti sekä huolehdittava niiden huollosta ja kunnossapidosta.
22. Maa-ainesluvan haltijan on vuosittain, tammikuun 31. päivään

mennessä, tehtävä ilmoitus edellisen vuoden otetun maa-ainesten laadusta ja määrästä sähköisesti NOTTO-tietojärjestelmään. Ilmoitus löytyy osoitteesta <https://anon.ahtp.fi>. Asiointiavaimen järjestelmään saa valvovalta viranomaiselta.

23. Alueelle on asennettava pohjavesiputki, josta pohjaveden pinnan korkeutta on seurattava neljä kertaa vuodessa noin kolmen kuukauden välein. Pohjavedestä tulee ottaa vuosittain vesinäyte, josta analysoidaan pH, sameus, väri, happi, sähkönjohtavuus, kiintoainepitoisuus, TOC, kokonaistyyppi, ammoniumtyppi, nitraattityppi, kloridi, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, arseeni ja hiilivedyt (C10-C40). Tarkkailumääräystä voidaan muuttaa lupaviranomaisen päätöksellä.
24. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa toiminnasta, päästöistä, jätteistä ja käyttötarkkailusta. Yhteenvedo kirjapidosta tulee toimittaa Ruoveden kunnan ympäristönsuojeluun vuosittain helmikuun loppuun mennessä. Toiminnasta on kirjattava:
 - käyttövuorokaudet ja kellonajat toiminnoittain
 - otetun sekä murskatun materiaalin määrä ja laatu
 - toiminnasta syntyneiden jätteiden ja vaarallisten jätteiden laatu, määrä, varastointi ja toimituskohde
 - käytetyn polttoaineen laatu ja kulutus
 - ympäristön kannalta merkittävät häiriö- ja poikkeustilanteet sekä korjaavat toimenpiteet
 - vesinäytetulokset ja mahdolliset ympäristöselvitykset

BAT

25. Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimialansa parhaasta käyttökelpoisesta tekniikasta sekä ympäristön kannalta parhaasta työtavasta, joita käyttämällä toiminnan haitalliset ympäristövaikutukset jäävät mahdollisimman pieniksi.

Häiriö ja poikkeukselliset tilanteet

26. Sellaisista poikkeuksellisista tilanteista ja vahingoista tai päästöistä, joista voi aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa, on välittömästi ilmoitettava palo- ja pelastusviranomaiselle lisäksi valvontaviranomaiselle. Ympäristövahingon tapahtuessa tai vahingon tai vaaran uhatessa toiminnanharjoittaja on velvollinen ryhtymään viipymättä toimenpiteisiin vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi.

Toiminnan jälkihoito ja lopettaminen

27. Maa-ainesten ottamistoiminnan päättyessä tulee alueen maisemointi tehdä loppuun ja jälkityöt tulee suorittaa viivyttämättä. Ottamisalueen luiskat on muotoiltava kaltevuuteen 1:3 tai sitä loivemmiksi. Luiskien muotoilu tulee tapahtua pyöristämällä. Alueen jälkitasauksessa on käytettävä alueelta saatuja puhtaita maa-aineksia. Alueelta kuorittu pintamaa tulee levittää alueelle aluskasvillisuuden kasvualustaksi. Maa-ainesalueen luiskaus- ja maisemointitoimenpiteitä voi toteuttaa vaiheittain jo ottamistoiminnan edetessä.

28. Mikäli loppukatselmuksessa todetaan, että alueella on edellytykset metsittyä luontaisesti, voidaan alue jättää metsittymään luonnostaan. Luvan hakijan on kahden vuoden kuluttua luvan loppumisesta tehtävä seurantakäynti alueella ja tarkistettava tehtävä puustoon täydentäviä istutuksia.
29. Maa-ainesten ottamisen loputtua kaikki alueelle ja sen välittömään läheisyyteen pystytetyt rakennelmat on purettava ja kuljetettava pois. Alueella ei saa olla sellaisia rakennelmia tai maa-ainesten varastokasoja, jotka estävät maisemoinnin ja jälkitöiden toteuttamisen.
30. Toiminnan olennaisista muutoksista, toiminnan keskeyttämisestä tai toiminnan lopettamisesta on viipymättä ilmoitettava valvontaviranomaiselle ja pyydyttävä lopputarkastus suoritettavaksi.

Ottamisoikeuden siirtäminen toiselle

31. Jos lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan aikaisempi haltija vastaa kuitenkin kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen.

Näiden määräysten lisäksi toiminnanharjoittajan tulee toimia voimassa olevien lakien ja säädösten mukaisesti.

Hakijalle myönnetään lupa aloittaa toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta MAL 21 § ja YSL 199 §:n mukaan. Aloitusluvan vakuus on 10 000 euroa.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Ympäristölautakunta kanta on, että suunnitelmien ja lupamääräysten mukaisesta ottamisesta ei aiheudu ennalta arvioiden maa-ainelain 3 §:ssä tarkoitettua kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista. Alueella ei ole tiedossa olevia ottamistoiminnasta häiriintyviä uhanalaisia tai harvinaisia eliölajeja.

Huomioitavaa kuitenkin on, että vaikka ennalta arvioiden toiminnalla ei ole haitallisia vaikutuksia, toiminnanharjoittaja on vastuullinen aiheuttamistaan haitoista ja rikkomuksista.

Lupamääräykset on annettu, koska ne on katsottu tarpeelliseksi valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten haittojen ehkäisemiseksi, yleisen turvallisuuden varmistamiseksi. Vakuus on asetettu lupamääräysten ja maisemoinnin toteutumisen varmistamiseksi. Vakuuden suuruutta määritettäessä on huomioitu maa-ainesten ottamisalueiden jälkihoidon yleinen kustannustaso ja Ruovedellä aikaisemmin myönnettyjen maa-ainesten ottamislupien vakuuksien suuruudet.

Lupamääräysten perustelut

Maa-aineksen ottomäärät, ottamisalue sekä murskaaminen ovat hakemuksen mukaiset. Ottamisalue tulee merkitä näkyvästi maastoon, jotta rajoista ei ole epäselvyyttä eikä toiminta laajene luvanmukaisen ottoalueen ulkopuolelle. Ottoalueelle tulee merkitä riittävä määrä kiinteitä korkotasoja, jotta maa-aineksen ottamisen etenemistä voidaan seurata. (määräykset 1 ja 3)

Valtioneuvoston asetuksella (800/2010) on säädetty kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristösuojelun vähimmäisvaatimuksista, joita toiminnassa on noudatettava, ellei lupapäätöksessä ole edellytetty tiukempaa ympäristönsuojelun tasoa. Toiminta-ajat ovat hakemuksen mukaiset. (lupamääräys 2)

Määräyksissä 4 -9 edellytetyt velvoitteet ovat tarpeen maa-ainesten oton haitallisten vaikutusten minimoimiseksi sekä valvonnan toteuttamiseksi. Alin ottotaso on ottosuunnitelman mukainen.

Toiminta-aikojen rajoittamisella on ehkäisty melurasitteen määrää ja melun vaikutuksia ympäristössä. (lupamääräykset 10, 11, 12 ja 13)

Lupamääräykset 14-16 on annettu, jotta toiminnasta aiheutuva haitta ympäristölle olisi mahdollisimman vähäinen. Toiminta kokonaisuudessaan on järjestettävä sellaiseksi, ettei siitä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle tai naapurisuhdelain mukaista haittaa. Mikäli toiminnasta aiheutuu haittaa terveydelle tai ympäristölle tai naapuruussuhdelain mukaista haittaa, toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä toimenpiteisiin haitan poistamiseksi.

Jätehuolto tulee toteuttaa asianmukaisesti siten, ettei toiminnasta aiheudu maaperän pilaantumista, alueen roskaantumista eikä muuta haittaa tai vaaraa ympäristölle (lupamääräykset 17-20)

Toiminnan tarkkailuvelvoite ja mahdollisesti syntyvien laitevikojen ym. vaurioiden välitön korjausvelvoite on annettu sen varmistamiseksi, että toiminnasta aiheudu suoraa valumia maaperään, pintavesiin tai pohjaveteen. (lupamääräys 21, 23 ja 26)

Lupamääräykset 22 ja 24 on annettu tiedonsaannin turvaamiseksi sekä valvonnan järjestämiseksi. Raportointitietojen perusteella voidaan seurata toiminnan lainmukaisuutta suhteessa annettuihin määräyksiin.

Ympäristönsuojelulain 8 §:n mukaan päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. (lupamääräys 25)

Jälkihoitoon liittyvät määräykset on annettu maa-ainesten ottamisen aiheuttamien maisema- ja ympäristöhaittojen vähentämiseksi. Toiminnan lopettamisesta ja lopputarkastuksesta koskevalla määräyksellä halutaan varmistua siitä, että alueella on tehty tarvittavat toimet alueen tulevaa käyttöä varten. Tarkastuksella varmistetaan mm. se, että toimintoihin liittyneet ympäristöriskit on poistettu ja alue siistitty. (lupamääräykset 26-29)

Valvontaviranomaisen on oltava tietoinen toiminnan olennaisista muutoksista.
(lupamääräykset 30 ja 31)

Perusteluna aloitusluvan myöntämiselle on, että alueella on jo olemassa olevaa maa-ainesten ottamistoimintaa eikä toiminta aiheuta olennaisia muutosta alueen käyttöön tai ympäristöön. Toiminnassa tulee noudattaa lupapäätöksen määräyksiä. Toiminnan jatkaminen ei estä muutoksenhakua.

LUVAN VOIMASSAOLO

Tämä lupapäätös on voimassa 18.6.2034 saakka, johon mennessä kaikki ottamisaluetta koskevat jälkihoitotyöt on tehtävä.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Toiminta voidaan aloittaa, kun edellytetty vakuus on asetettu.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-ainelaki (555/1981)
Maa-ainesasetus (926/2005)
Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)
Valtioneuvoston asetus kivenlouhimoiden, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamoiden ympäristöluvista ns. MARA-asetus (800/2020)
Ympäristönsuojelulaki (527/2014)
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)
Jätelaki (646/2011)
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)
Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999) 145 §

MAKSUT

Maksu ottamissuunnitelman tarkastamisesta perusmaksu	350,00 €
maa-ainesten tilavuuden mukaan (0,01 €/m ³)	3000,00
Naapureiden kuuleminen (3x 35 €)	105,00
Vakuuden hyväksyminen	60,00
Yhteisen maa-aines- ja ympäristöluvan käsittelymaksu lasketaan taksan mukaan lisäämällä maa-aineslupamaksuun ympäristölupataksassa kyseille toiminnalle määrätty maksu alennettuna 50 %.	
	600,00

Yhteensä 4115,00 €

(Maksut määrätty 1.7.2019 voimaan tulleen maksutaksan mukaan)
Ruoveden ympäristölautakunnan hyväksymä maksutaksa 16.5.2019 §

Ottamistoiminnan vuotuinen valvontamaksu peritään vuosittain voimassa olevien maksutaksojen mukaan.

VAKUUS

Ennen maa-ainesten ottamisen aloittamista hakijan on annettava lupamääräysten noudattamiseksi vakuus määrältään 30 500 €.

Vakuus on 5000 €/ha.

Vakuus voidaan tarkistaa maisemointitöiden etenemisen mukaan valvontaviranomaisen tarkastusten perusteella. **Vakuuden tulee olla voimassa vähintään vuoden yli alueen lopputarkastuksen.**

Vakuutena hyväksytään pankin tai vakuutusyhtiön omavelkainen takaus tai pankkitalletus.

JAKELU

Päätös: Hakija ja Pirkanmaan ELY-keskus

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätöksen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Liitteessä valitusosoitus.